

Oslo kommune
Bymiljøetaten
Miljødivisjonen

Måned rapport luftforurensninger

April og mai 2012

Stort sett lite veistøv og eksosforurensning i april og mai

April og første del av mai var preget av relativt kjølig vær og en del nedbør. Dette førte til at det ble registrert relativt lite veistøv (PM_{10}) i april 2012 sammenlignet med samme måned i tidligere år.

I april ble det registrert kun to overskridelser av forurensningsforskriftens døgn grenseverdi for PM_{10} , begge i Kirkeveien. Disse ble registrert på tørre dager tidlig i måneden. Det ble ikke registrert overskridelser i mai, noe som kan settes i sammenheng med vårrengjøringen av veinettet, der det tas opp store mengder asfaltstøv etter piggdekk sesongen. Etter at vårrengjøringen er ferdig i midten av mai, er det som regel svært lite veistøv i Oslo resten av sommerhalvåret.

Antall overskridelser av døgn grenseverdien for PM_{10} hittil i år er gitt i tabell B.

Månedsmidler av PM_{10} for mars og april 2011 og 2012 er vist i figur 1. I løpet av hele perioden er det, ved de fleste målestasjonene, registrert sammenlignbare mengder svevestøv begge år. I 2012 ble en større andel registrert i mars pga. nevnte værforhold.

Det ble ikke registrert overskridelser av forurensningsforskriftens grenseverdi for timemiddel av nitrogendioksid (NO_2), verken i april eller mai. (NO_2 i Oslo stammer i hovedsak fra eksos.) Antall overskridelser av timemiddelverdi for NO_2 er gitt i tabell B.

Det ble registrert til sammen ni overskridelser av nasjonale mål for NO_2 i april og mai, jfr. tabell 9 i vedlegget. Dette

var i stert trafikkerte områder (Hjortnes, Manglerud).

Helseeffekter¹

Det var stort sett god luftkvalitet i april og mai. Følsomme personer kunne imidlertid oppleve negative helseeffekter i opptil 12 % av tiden i april og opptil 17 % av tiden i mai. Dette var hovedsakelig tilfelle i sterkt trafikkerte områder som følge av forurensning fra eksos og veistøv.

Oppsummering av vintersesongen

Denne sesongens vintermiddelkonsentrasjoner² av PM_{10} er sammenlignbare med de som har blitt registrert de siste fem-seks vintersesongene. Nedgangen i konsentrasjonene de siste årene, sammenlignet med tidlig på 2000-tallet, kan settes i sammenheng med innførte tiltak rettet mot dannelse og oppvirvling av veistøv, som piggdekkavgift, miljøfartsgrense og støvdemping/feiling. Figur 2 viser utviklingen i vintermiddelkonsentrasjoner av PM_{10} ved utvalgte stasjoner.

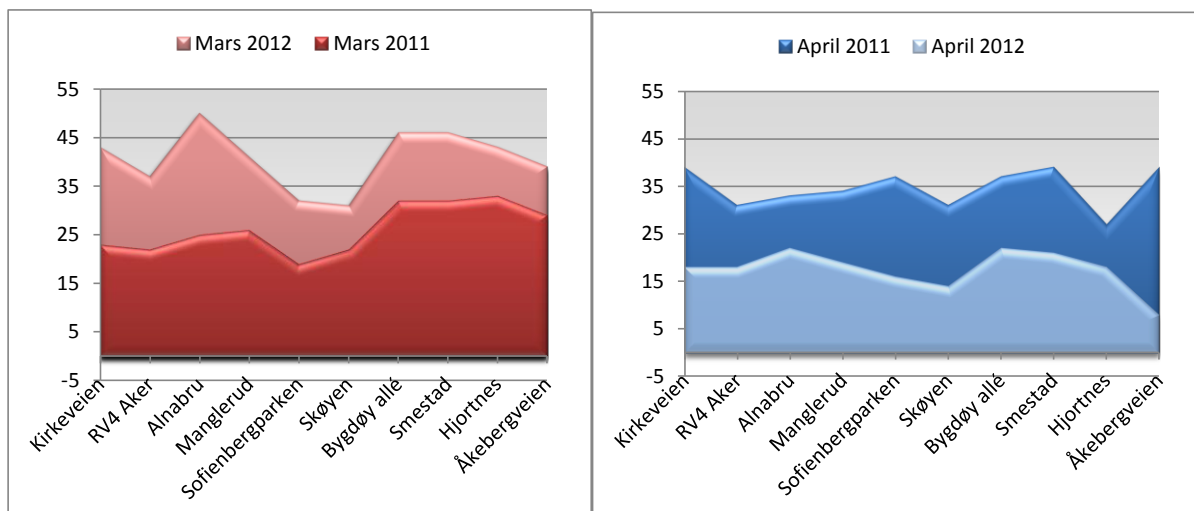
Vintermiddelkonsentrasjonene av NO_2 har de senere årene vært tilnærmet stabile, muligens svakt økende.

Alle vintermidler er gitt i tabell 12 i vedlegget.

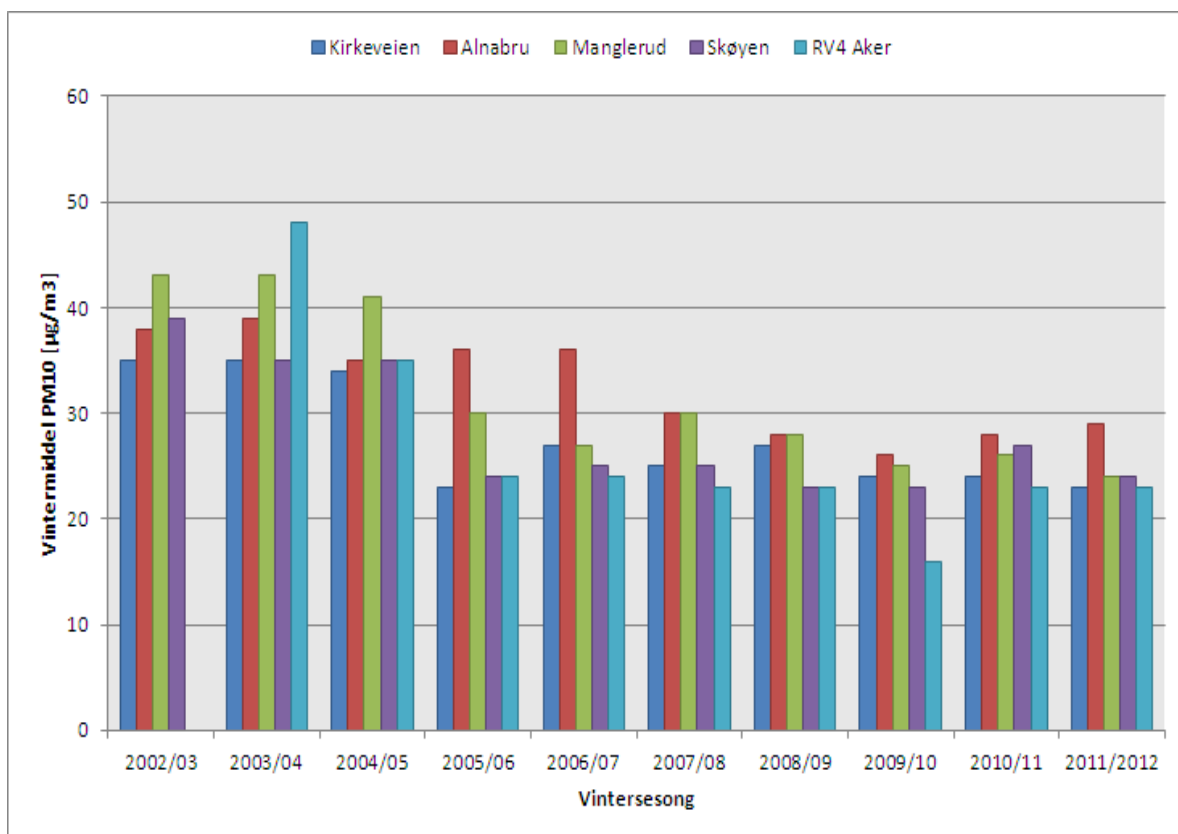
¹ Informasjon om helseeffekter er basert på Folkehelseinstituttets hjemmeside (www.fhi.no), de nasjonale varslingsklassene, og Klif og Folkehelseinstituttets luftkvalitetskriterier. Se også tabell 1 og 2 i vedlegget til måned rapporten.

² Med vintermiddel menes den høyeste seks måneders glidende middelverdien, regnet f.o.m. 1. oktober t.o.m. 30. april. Alle beregnede vintermidler er gitt i tabell 12 i vedlegget.

Figur 1. Registrert månedsmidler av svevestøv (PM₁₀) i mars og april 2011 og 2012

Figur 2. Vintermiddelkonsentrasjoner (i mikrogram per kubikkmeter) av NO₂ ved utvalgte stasjoner for årets vintersesong og de ti foregående. I Oslo stammer PM₁₀ i hovedsak fra veistøv, vedfyring og eksos.

Tabell A. Meteorologiske data fra Valle Hovin.

	Temperatur (°C)**			Vindhastighet (m/s)			Relativ fuktighet (%)			Stabilitet* (°C)		
	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks
Apr 2010	5,9	-2,5	16,5	2,9	0,3	8,3	66,5	25,4	98,3	-0,2	-1,3	1,0
Apr 2011	9,3	-0,9	20,3	2,3	0,3	11,6	63,9	22,0	99,7	-0,1	-0,8	1,3
Apr 2012	4,7	-5,5	15,4	3,3	0,3	8,8	65,4	18,8	95,7	-0,1	-1,3	1,3
Mai 2010	10,9	-1,3	24,3	3,3	0,6	9,4	62,3	24,2	97,4	-0,2	-1,0	0,7
Mai 2011	11,1	-0,1	22,4	3,6	0,5	9,5	57,6	17,1	96,9	-0,2	-0,9	0,8
Mai 2012	12,1	-1,1	29,6	3,5	0,2	10,4	59,7	20,8	96,3	-0,2	-1,3	1,2

*Stabilitet (ΔT) uttrykker temperaturforskjellen mellom 8 og 25 meters høyde. Positiv verdi = stabile luftmasser (inversjon, "lokk"), negativ verdi = ustabile luftmasser (gode blandingsforhold i luftmassene).

** Temperaturmålingene, spesielt ved høye temperaturer, blir forstyrret av tett vegetasjon rundt målestasjonen.

- Manglende verdier skyldes at masten var på service.

Datakilde: Oslo kommune ved Bymiljøetaten

Tabell B. Antall overskridelser* av grenseverdier i forurensningsforskriften (kap 7). Faste 24-timersmidler for PM₁₀ og timemidler for NO₂.

Komp.	Målestasjon	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 hittil	April 2012	Mai 2012
PM ₁₀	<i>Kirkeveien</i>	43	25	23	13	15	6	12	10	13	14	2	0
PM ₁₀	<i>Alnabru</i>	53	38	39	50	31	(11)	17	13	18	15	0	0
PM ₁₀	<i>Manglerud</i>	70	41	48	21	16	22	15	7	10	11	0	0
PM ₁₀	<i>Skøyen</i>	(24)	22	23	8	19	4	3	27 [‡]	11	0	0	0
PM ₁₀	<i>Sofienbergp.</i>		(2)	23	28	10	(1)	8	8	19	3	0	0
PM ₁₀	<i>Bygdøy allé</i>			(5)	37	30	14	8	24	19	12	0	0
PM ₁₀	<i>Hjortnes</i>						(13)	19	21	17	17	0	0
PM ₁₀	<i>RV4 Aker**</i>		45	34	9	11	9	(8)	5	7	5	0	**
PM ₁₀	<i>Smestad**</i>				(4)	14	18	19	15	15	10	0	**
PM ₁₀	<i>Åkebergveien</i>								(6)	21	(7)	0	0
NO ₂	<i>Grønland</i>	(24)	0	-	(6)	0	0	9	20	23	0	0	0
NO ₂	<i>Kirkeveien</i>	0	0	2	13	1	1	2	21	26	1	0	0
NO ₂	<i>Alnabru</i>	43	32	36	113	36	(9)	33	(34)	67	24	0	0
NO ₂	<i>Manglerud</i>	0	1	0	10	15	1	45	220	18	4	0	0
NO ₂	<i>Bygdøy allé</i>						(3)	(32)	(39)	(51)	16	0	0
NO ₂	<i>Hjortnes</i>						(12)	57	142	94	27	0	0
NO ₂	<i>RV4 Aker**</i>		0	0	5	0	0	(1)	1	8	0	0	**
NO ₂	<i>Smestad**</i>				(0)	2	0	0	4	11	0	0	**
NO ₂	<i>Åkebergveien</i>								(2)	11	0	0	0

() Under 80 % datadekning. Kan ikke sammenlignes direkte med andre verdier.

- Ute av drift.

[] Usikre data.

* Totalt antall overskridelser for året. Grenseverdier: Døgnmiddel PM₁₀ på 50 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 35 døgn i året (f.o.m. 2005). Timemiddel NO₂ på 200 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 18 timer pr. år (f.o.m. 2010).

** Måler i perioden oktober – april.

‡ Ni av overskridelsene skyldes anleggsarbeid ved siden av målestasjonen vår/sommer 2010.

Datakilder: Statens vevesen og Oslo kommune ved Bymiljøetaten

Bymiljøetaten
Miljødivisjonen

Besøksadresse
Strømsveien 102

Postadresse:
Pb. 6703 Etterstad
0609 OSLO

Telefon: 02180